

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Ekonomisk Historia

General Syllabus for Doctoral Studies in Economic History

1. Beslut

Allmän studieplan (ASP) för utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2007-05-31 och senast reviderad 2024-06-25. Reviderad ASP är giltig från och med höstterminen 2024.

2. Ämnesbeskrivning

Ekonomisk historia handlar ytterst om hur människors och samhällets försörjning och resursfördelning utvecklats över tid. I ekonomisk historia studeras olika aspekter av ekonomisk tillväxt, monetära och finansiella förhållanden, arbete, reproduktion, genusarbetsdelning och användning av naturresurser under skilda tidsepoker. Ämnet kännetecknas av ett pluralistiskt förhållningssätt till både till teori- och metodanvändning.

3. Utbildningens mål

Antagning till utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia sker endast till studier som avslutas med doktorsexamen. En doktorand i ekonomisk historia kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatetappen är inte obligatorisk för ekonomisk-historisk doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För doktorsexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Institutionsstyrelsen får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2. Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia krävs

- genomgången utbildning på grundnivå i ekonomisk historia eller motsvarande utbildning om minst 90 högskolepoäng, samt genomgången utbildning på avancerad nivå i ekonomisk historia eller motsvarande utbildning om minst 30 högskolepoäng, varav minst 15 högskolepoäng skall utgöras av självständigt uppsatsarbete,
- genomgången högskoleutbildning med teoretisk inriktning i för utbildningen på forskarnivå relevanta ämnen om ytterligare 60 högskolepoäng eller motsvarande utbildning,
- tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna tillgodogöra sig utbildningen på forskarnivå.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia ges i den omfattning tillgängliga resurser medger. Ansökning till utbildningen på forskarnivå sker normalt vid två tillfällen per läsår, med sista ansökningsdag den 10 juni och den 10 december. Utlysning görs senast en månad innan sista ansökningsdag. Till sin ansökan ska den sökande bifoga självständigt arbete från utbildning på avancerad nivå (magister- eller mastersuppsats) samt andra relevanta handlingar som sökanden önskar åberopa. Vidare skall en beskrivning av det planerade avhandlingsämnet bifogas (närmare uppgifter om hur en sådan beskrivning bör se ut lämnas av institutionen eller

anges vid annonseringen). Sökanden ska även lämna en meritförteckning, ange referenser samt tidigare handledare på grund- och avancerad nivå. Intervjuer av de sökande kan förekomma. Ansökningsdatum till utbildningen på forskarnivå annonseras på institutionens och universitets hemsidor. Andra typer av annonsering kan förekomma. Ansökan görs via Stockholm universitets ansökningssystem.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, på förslag från en rekryteringsgrupp. Institutionsstyrelsen får inte vidaredelegera beslut om antagning. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av fakultetsnämnden efter förslag från prefekt. I samband med antagningen ska finansieringen vara säkrad för hela studietiden (motsvarande fyra års heltidsstudier).

5.1. Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå är graden av förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömning av behöriga sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen tillämpas följande urvalskriterier:

- självständighet i analys och uppläggning av tidigare arbeten,
- visad förmåga att slutföra arbeten inom givna tidsramar,
- förmåga att kunna formulera undersöknings- och problemområden, både i de tidigare arbetena och i forskningsplanen för det planerade avhandlingsarbetet,
- grad av metodologisk och vetenskaplig mognad i tidigare utförda arbeten, samt i forskningsplanen,
- förmåga till kommunikation, både skriftligt och muntligt, och
- möjligheten för institutionen att erbjuda adekvat handledning givet den planerade forskningen.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå i ekonomisk historia kräver normalt fyra års heltidsstudier. Utbildningen till doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng och består av en kursdel och en avhandlingsdel. Kursdelen omfattar 75 högskolepoäng och avhandlingsdelen 165 högskolepoäng. Utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia som avslutas med licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng. Kursdelen omfattar 60 högskolepoäng och licentiatuppsatsen likaså 60 högskolepoäng.

Utbildningstiden får förlängas endast om det finns särskilda skäl för det, såsom ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet, förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller tjänstgöring inom totalförsvaret. Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

6.1. Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i ekonomisk historia. Den individuella studieplanen ska innehålla en tidsplan för doktorandens utbildning, en beskrivning av de åtaganden som doktoranden och institutionen har under utbildningstiden samt vad som i övrigt behövs för att utbildningen ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. I studieplanen ska finnas en finansieringsplan som anger hur studierna år för år ska finansieras fram till examen.

Den individuella studieplanen följs upp minst en gång varje år på ett sådant sätt att det tydligt framgår hur utbildningen fortgår. Studieplanen upprättas och revideras av doktoranden tillsammans med handledare. Studieplanen granskas av studierektorn på forskarnivå och beslutas enligt delegationsordningen av institutionens prefekt. Närmare anvisningar rörande den individuella studieplanen ges i Högskoleförordningens 6 kapitel samt i riktlinjer utfärdade av samhällsvetenskapliga fakulteten.

6.2.Handledning och andra resurser

För varje doktorand som antas ska utses minst två handledare, varav en ska utses till huvudhandledare. Minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning. Den som utses till huvudhandledare ska vara anställd vid institutionen, eller om institutionsstyrelsen särskilt beslutar om det, vid annan institution eller institut inom fakulteten. Om inte huvudhandledaren är anställd vid institutionen ska någon övrig handledare vara det. Samtliga handledare ska inneha doktorsexamen och minst av dem ska ha lägst docentkompetens.

Handledaren ska ge doktoranden råd och anvisningar om studiernas uppläggning, val av område för avhandlingen samt arbetsgång och genomförande av avhandlingsarbetet. Den studerande ska genom regelbundna kontakter hålla handledarna underrättade om arbetets fortskridande och inhämta råd om den vidare uppläggnings. Handledarna bör uppmuntra doktoranden att presentera sin forskning i nationella och internationella vetenskapliga sammanhang.

Anhållan om byte av handledare görs till studierektorn för forskarutbildningen. I de fall studierektorn är handledare ställs anhållan till institutionens prefekt. Alla förändringar i handledarkonstellationerna bereds i dialog med ämnesprofessorerna. Beslut om tillsättning och byte av handledare fattas av institutionens prefekt.

Högskoleförordningen kräver att doktorander ska ges ”godtagbara studievillkor i övrigt”. Dessa ska förstås som så att arbetsplats tillhandahålls och att doktoranden ges de arbetsvillkor som erfordras för utbildningen.

Studie- och yrkesorientering är ett integrerat moment i utbildningen på forskarnivå.

Information om utbildningens uppläggning ges även skriftligt i Doktorandhandboken, samt av studierektor för utbildningen på forskarnivå. Ytterligare detaljer rörande handledning och andra resurser bestäms i den individuella studieplanen.

6.3. Kurser och examination

Kursdelen i utbildningen på forskarnivå i ekonomisk historia till doktorsexamen omfattar 75 högskolepoäng. Alla obligatoriska kurser förutsätter förkunskaper motsvarande utbildning i ekonomisk historia upp till avancerad nivå. Examinationsformer för respektive kurs ska framgå i individuell studieplan.

Obligatoriska kurser är:

- a) Introduktionskurs, forskningsdesign 7,5 hp
- b) Ekonomisk-historiska problemställningar 7,5 hp
- c) Teori för ekonomisk historia 7,5 hp
- d) Kvantitativ metod 7,5 hp
- e) Kvalitativ metod 7,5 hp
- f) Källor och källkritik, 7,5 hp

Som valfria kurser, sammantaget 30 hp, kan doktoranden välja kurser den egna institutionen, vid annan institution på Stockholms universitet eller vid andra lärosäten. Valfria kurser ska alltid godkännas i förväg av handledare och institutionens studierektor för utbildning på forskarnivå.

För doktorander som inte har kunskaper som motsvarar utbildning i ekonomisk historia upp till avancerad nivå rekommenderas att det bland de valfria kurserna ska ingå en förberedande

kurs i ekonomisk historia motsvarande 7,5 eller 15 hp. Denna kurs erbjuds på institutionen som en läskurs. Innehållet bestäms av vilka förkunskaper som doktoranden saknar.

Utbildning på forskarnivå i ekonomisk historia som avslutas med licentiatexamen innefattar kurser om 60 högskolepoäng, vilka fördelas så att 30 hp utgörs av obligatoriska kurser (kursen a ovan samt tre av kurserna b–f ovan) och 30 hp av valfria kurser.

Doktorand får efter medgivande från handledare och studierektor för utbildning på forskarnivå byta obligatorisk kurs mot motsvarande kurs hämtad från ekonomisk-historisk utbildning på forskarnivå på annan ort eller annat ämnesområde.

Varje kurs inom utbildningen på forskarnivå examineras genom skriftligt eller muntligt prov. Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Betygen ska bestämmas av en utsedd lärare (examinator) enligt delegationsordning. Examinator ska ha lägst docentkompetens.

Kurs i högskolepedagogisk utbildning om 7,5 högskolepoäng kan läsas inom ramen för institutionstjänstgöringen, eller räknas som en valfri kurs i forskarutbildningen.

6.3.1. Tillgodoräknande

Doktorand som vid annan högskoleenhet, har godkänts på kurs som ingår i utbildning på forskarnivå, har rätt att tillgodoräkna sig denna efter överenskommelse med handledare och institutionsstyrelsen. Institutionsstyrelsen kan delegera godkännanderätten till handledare och studierektor för utbildning på forskarnivå. Detsamma gäller kurser på forskarnivå som ges av samhällsvetenskaplig fakultet eller andra fakulteter vid Stockholms universitet. Kurser på avancerad nivå kan även tillgodoräknas, men endast om de inte är behörighetsgrundande. Sådana kurser kan även ersätta annars obligatoriska kurser. Den finansierade tiden av utbildningen förkortas då i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

6.3.2. Övriga obligatoriska moment

Doktorand ska delta i universitetets introduktionsdag för doktorander.

Doktorand ska regelbundet och aktivt delta i institutionens högre seminarium. Med aktivt deltagande avses att doktoranden deltar i diskussioner och lägger fram egna avhandlingsavsnitt. Tre seminariemoment är obligatoriska i utbildningen för doktorsexamen: PM under det första året, 50%-seminarium och 80%-seminarium. Vid 50%- och 80%-seminarierna granskas manuset av en extern opponent. Den externa opponenten ger även skriftliga kommentarer till doktoranden efter seminariet.

Doktoranden förväntas också, om inte särskilda skäl föreligger, bidra till och delta i institutionens gemensamma verksamheter.

6.4. Doktorsavhandling och disputation

Avhandlingen skall dokumentera doktorandens förmåga till vetenskaplig metodik och redovisning samt skicklighet att självständigt behandla ett begränsat vetenskapligt problem. Ordet "självständigt" ska i detta sammanhang icke förstås så att handledning och möjlighet till lagarbete försvåras.

Doktorsavhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en samling av ett antal vetenskapliga uppsatser som doktoranden författat tillsammans med en "kappa" (sammanläggningsavhandling).

Monografiavhandlingen, eller i förekommande fall de vetenskapliga uppsatserna, ska ha sådan kvalitet att den/de uppfyller rimligt ställda krav för att antas till publicering i ett vetenskapligt forum med extern granskning.

Avhandlingar och uppsatser inom sammanläggningsavhandlingar som författas av flera personer kan tillgodoräknas i licentiat- eller doktorsexamen enbart om det går att särskilja författarnas insatser. Sammanfattningen ("kappan") i en sammanläggningsavhandling kan inte vara samförfattad.

Ämnet för avhandlingen och avhandlingens språk bestäms av doktoranden tillsammans med handledarna. Till varje avhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat (abstract). Skrivs avhandlingen på svenska, ska den ha sammanfattning på engelska, skrivs den på engelska ska den ha sammanfattning på svenska (utöver abstract respektive kappa i en sammanläggningsavhandling). Skrivs den på annat språk ska den ha sammanfattning på både engelska och svenska.

Senast fem månader före planerad disputation ska doktoranden sända avhandlingsmanuskriptet till en av institutionen utsedd intern granskare ("grönläsare"). Den interna granskaren ska ha minst docentkompetens. Granskaren ska ge ett utlåtande huruvida manuskriptet med eller utan åtgärder är redo för disputation. Om granskaren föreslår större förändringar i manuskriptet ska doktoranden och handledarna återkomma med en skriftlig åtgärdsplan till studierektorn för forskarutbildningen.

Studierna avslutas med att doktoranden försvarar en avhandling vid offentlig disputation. Bestämmelser för detta finns i högskoleförordningens 6 kapitel, i föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet samt i riktlinjer rörande disputationer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten utfärdade av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

(www.samfak.su.se). Avhandlingen bedöms efter disputation med betyget godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret av avhandlingen.

6.5. Licentiatuppsats och licentiatseminarium

Licentiatuppsatsen ska försvaras vid ett offentligt seminarium som äger rum på terminstid och granskas av en opponent med lägst doktorexamen som har goda kunskaper om för uppsatsen väsentliga ämnesområden och metoder. Uppsatsen ska ha funnits tillgänglig på institutionen minst två terminsveckor innan seminariet äger rum. Meddelande om att uppsatsen ska behandlas ska sändas till övriga institutioner i samma ämne vid landets universitet och högskolor.

Betyg på licentiatuppsatsen bestäms av en examinerator som är professor i ämnet eller av en betygsnämnd bestående av tre lärare, varav minst en är professor i ämnet. Övriga ledamöter ska ha lägst doktorskompetens. Opponent och examinerator eller eventuell betygsnämnd utses av institutionsstyrelsen. Handedare får inte delta i bedömningen av uppsatsen.

Som betyg på kurser och uppsats används något av uttrycken underkänd och godkänd. Betyg på uppsatsen ska anmälas till fakultetsnämnden.

I övrigt gäller i tillämpliga delar samma bestämmelser för licentiatexamen som för utbildningen på forskarnivå i stort.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till Institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.

8. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Stockholms universitet och vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningsföreskrifter. Uppgifter om aktuella regelverk finns tillgängligt via www.samfak.su.se.